

Transportarbete i Sverige 2000–2023

Persontransportarbetet under 2023 var 148 miljarder personkilometer.

81,5 %

inom vägtrafiken.

10,5 %

på järnväg, spårväg och i tunnelbana.

1 %

inom sjöfarten.

7 %

inom luftfarten.

Godstransportarbetet under 2023 var 98 miljarder tonkilometer.

53 %

inom lastbilstrafiken.

20 %

på järnvägen.

27 %

inom sjöfarten.

<0,1 %

inom luftfarten.

Statistikens omfattning

Trafikanalys publicerar transportarbete för vissa trafikslag i olika statistikprodukter. För att hjälpa våra statistikanvändare publiceras även transportarbetet för alla trafikslag, samlat i en sekundärpublicering. På Trafikanalys webbplats finns den samlade statistiken *Transportarbete i Sverige 2000–2023* samt en uppdaterad metod-PM som sammanfattar hur transportarbetet beräknas idag.

Detta är en sammanfattning av statistiken ur *Transportarbete i Sverige 2000–2023*, Statistik 2024:26.

Publiceringsdatum: 2024-07-05
Planerad uppdatering: 2024-11-01

Transportarbete är ett mått på aktivitet

Det finns två centrala begrepp för att beskriva aktiviteten i transportsystemet: *trafikarbete* och *transportarbete*.

Trafikarbete beskriver hur långt *fordonen* förflyttar sig. Trafikarbete mäts i fordonskilometer och för gående i kilometer.

Transportarbete beskriver också fordonens förflyttning men dessutom hur mycket som transporteras med fordonen, i form av mängd gods eller antal personer. Persontransportarbete mäts i personkilometer (personkm). När en person transporteras eller rör sig en kilometer utförs en personkilometer. Godstransportarbete mäts i tonkilometer (tonkm). När ett ton gods transporteras en kilometer utförs en tonkilometer.

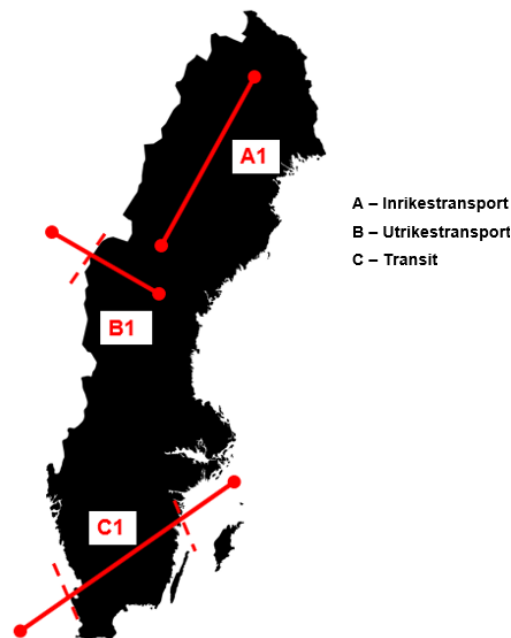
Trafikarbete och transportarbete fångar mängden transporter på olika sätt. Trafikarbete kan till exempel vara relevant när man vill beskriva slitage på infrastruktur, trängsel, miljö- och klimatpåverkan. Transportarbete kan också användas till att beskriva samma saker, men används särskilt för att fånga *aktiviteten* eller *produktionen* i transportsektorn. Transportarbete beskriver vad vi får ut från transportsystemet i form av transport av personer och varor.

Transportarbetets olika delar

Med publiceringen *Transportarbete i Sverige* mäter vi transportarbete som utförs på *svenskt territorium* alltså på svensk mark, i svenska farvatten och i svenskt luftrum. Det finns tre olika slags transporter på svenskt territorium som vi inkluderar i transportarbetet:

- *Inrikestransporter*, dvs. transporter med både start- och målpunkt i Sverige (A1 i Figur 1).
- *Den svenska delen av utrikestransporter*, dvs. den svenska delen av transporter med start- eller målpunkt i annat land (B1). Exempelvis ingår enbart svenskt vatten för sjöfartens utrikes transporter i denna statistik.
- *Den svenska delen av transittransporter*, det vill säga transporter med start- och målpunkt i ett annat land (C1). Transit ingår i denna statistik enbart för väg samt för godstransporter på järnväg. För luftfart och sjöfart särredovisas överflygningar respektive transit men ingår inte i det totala transportarbetet.

I idealfallet är det summan av alla dessa transporter som utgör totala transportarbetet. (Figur 1). Det finns dock flera problem med att mäta transportarbete, dels att rättvisande och komplett mäta transportarbete över tid för ett enskilt trafikslag, dels att mäta de olika trafikslagen så de blir jämförbara med varandra.¹

Figur 1. Olika slags transporter – inrikes (A1), utrikes (B1) samt transit (C1). Transporter på svenskt territorium motsvaras av sträckorna A1, B1 och C1.

Denna sammanfattning avser *Transportarbete i Sverige 2000–2023*.²

Transportarbete i Sverige är beroende av dataunderlag från annan officiell statistik och andra undersökningar. Större metodförändringar försvårar jämförelser och tolkningar över tid. Eftersom transportarbete för personbil, cykel och gång har bytt metoder baserat på en sedan 2019 ny resvaneundersökning, finns tidsserier för dessa färdssätt bara framräknade från 2016 och framåt. Jämförelser längre bakåt än så ska göras med hänsyn till detta tidseriebrott. Vi försöker i största möjliga utsträckning beskriva de osäkerheter som finns och vilka slutsatser om förändringar som kan dras. I övrigt hänvisas till beskrivningar av kvalitet och osäkerheten i respektive primärstatistikprodukt som ligger till grund för beräkningarna av transportarbetet i Sverige. Regionala och lokala variationer i transportarbetet och dess fördelning redovisas inte i denna statistik.

¹ I en metod-PM beskrivs mer detaljerat hur transportarbetet beräknas idag.

² Det finns även äldre tidsserier över transportarbete med startår 1950. Metoderna som användes under 1900-talet är

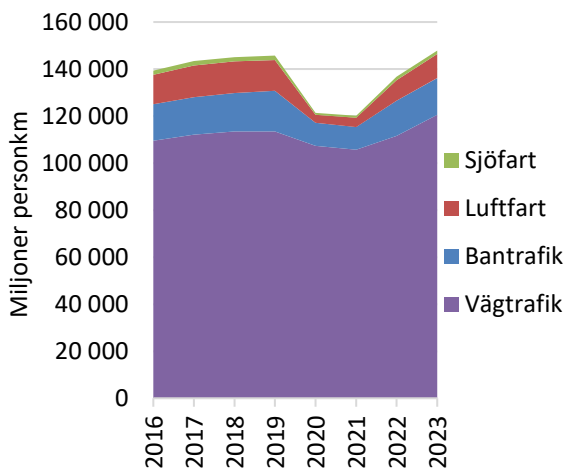
sämre dokumenterade och därför har vi valt att fokusera på serierna från år 2000. Trafikanalys uppdaterar inte längre de äldre serierna.

Godstransportarbetet minskade

Persontransportarbetet totalt år 2023 var preliminärt 147 857 miljoner personkm (Figur 2). Under 2023 fortsatte resandet att öka, men till samma nivå som innan pandemin. Pandemin varade i grova drag under åren 2020 – 2021. Jämfört med 2022 steg persontransportarbetet med 8 procent. Det mesta av ökningen skedde på grund av stigande beläggingsgrader för personbilarna, med fler personer som reser i samma bil. Däremot var det ingen statistiskt säkerställd förändring.

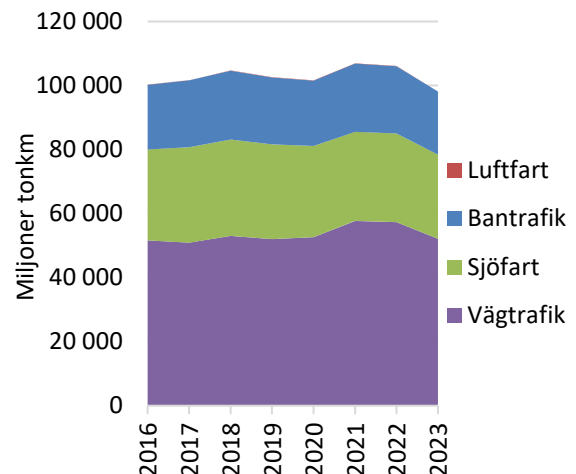
Luftfarten drabbades hårdast av pandemin som Figur 2 visar men den utgör en relativt liten del av alla persontransporter. Järnvägs- och flygresandet fortsatte att öka men har inte kommit upp på samma nivåer som innan pandemin, det vill säga åren innan 2020.

Vi reste även mer under 2023 i form av total distans, per person. Omräknat per invånare i hela befolkningen reste varje invånare i genomsnitt under 2023 ungefär 1 400 mil.

Figur 2. Persontransportarbete i Sverige. År 2016–2023, miljoner personkm. På grund av tidsseriebrott görs jämförelsen med 2016 som startår.

Varutransporterna i Sverige påverkades inte lika mycket som resandet under pandemin och det har skett en ökning av lastbilstransporterna. Under 2023 syntes däremot en signifikant minskning i lastbilarnas transportarbete, då vi såg tecken på en sämre konjunktur och minskad efterfrågan på varor. Godstransportarbetet uppgick totalt till 98 170 miljoner tonkm 2023, en minskning med 7 procent mot 2022 och med 4 procent från 2019 (Figur 3).

Figur 3. Godstransportarbete i Sverige. Åren 2016–2023, miljoner tonkm. Luftfart syns inte då andelen är så liten (<0,1 %).

Godstransportarbetet per invånare uppgick därmed till 9400 tonkm, som är lägre än året innan.

Vägtrafik utgör största andelen av transportarbetet

Som framgår ovan är vägtrafik det största trafikslaget både för person- och godstransporter (Figur 2 och 3) i Sverige. Trafikslagens andelar summeras i Tabell 1.

Tabell 1. Trafikslagens andelar av transportarbetet i Sverige, i procent. År 2023.

Trafikslag	Persontransporter	Godstransporter
Vägtrafik	81,5	53
Bantrafik	10,5	20
Sjöfart	1	27
Luftfart	7	<0,1
Samtliga	100	100

Personbilstrafiken en stor del av alla personkm

Av persontransporternas totalt 147 857 miljoner personkm 2023 svarade vägtrafiken för en andel på 82 procent. Personbilstrafiken ensamt utgjorde omkring 70 procent av alla personkm i Sverige 2023. Taxibilarna som normalt körs väldigt långt stod för 2 procent av körda mil med svensk-registrerade personbilar 2023, husbilar svarade för 1 procent.

Luftfartens andel var 7 procent medan Bantrafikens andel var 11 procent av alla personkm under 2023.

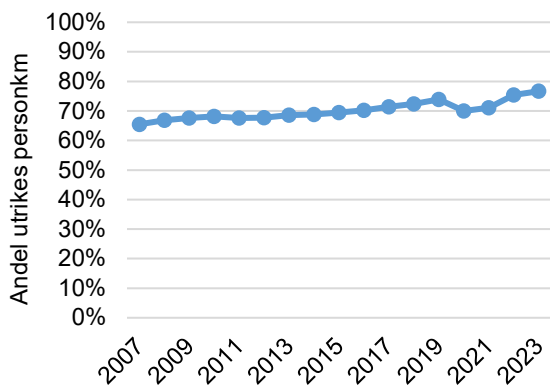
Resandet med färjor svarade avrundat för 1 procent av persontransportarbetet.

Fortsatt återhämtning för passagerarflyget

Såväl färjetrafiken, resandet inom bantrafiken och passagerarflyget drabbades hårt av pandemin. Värst drabbat under pandemin var passagerarflyget som fortsatte återhämta sig betydligt under 2023. Flygets andel är nu runt 7 procent, det är fortfarande en lägre andel än innan pandemin, då andelen låg runt 9 procent.

Även om flygets personkm fortsatte att stiga under 2023 till 10 257 miljoner personkm och det skett en stor återhämtning, är antalet personkm inom flyget fortfarande 21 procent lägre än 2019, det vill säga innan pandemin.

Utrikesflygets personkm har med undantag av enstaka år ökat snabbare än inrikesflygets, åtminstone sedan 2001. Sedan pandemin har utrikesflyget återhämtat sig snabbare och därmed ökat sina marknadsandelar ytterligare. Under 2023 svarade utrikesflyget för runt 77 procent av allt persontransportarbete med flygplan (Figur 4).

Figur 4. Andel utrikes persontransportarbete med flyg av totalt persontransportarbete med flyg, 2007–2023.

Svag ökning i tågresandet

Resandet i bantrafiken, det vill säga på järnväg, spårväg och tunnelbana, fortsatte att återhämta sig under 2023.

Jämfört med 2022 ökade antal personkm med 4 procent, men jämfört med 2019 är det fortfarande 10 procent lägre. Såväl det interregionala som internationella samt det lokala tågresandet på tunnelbana och spårväg ökade. Det regionala resandet var ungefär oförändrat mätt i personkm. Persontransportarbetet inom bantrafiken uppgick till 15 607 miljoner personkm 2023.

Sjöfarten – svag minskning för persontransporterna

Sjöfart står endast för runt en procent av allt persontransportarbete i Sverige. År 2023 var persontransportarbetet till sjöss 1 444 miljoner

personkm, vilket är en svag minskning med 3 procent mot 2022, och 24 procent under nivån 2019, dvs. innan pandemin. Utrikes färjetrafik minskade mest under pandemin och det är också den som har haft den starkaste återväxten. Under 2023 skedde små minskningar inom både Gotlandstrafiken och i den utrikes linjetrafiken. Största procentuella minskningarna hade Gotlandstrafiken, Destination Gotland hade ingen trafik alls på Västervikslinjen under 2023.

Utrikes resor bidrog med 76 procent av persontransportarbetet till sjöss, inrikes resor till havs med 18 procent och skärgårdstrafiken med resterande 6 procent.

Kryssningstrafiken står totalt sett för en liten andel av passagerartrafiken och var nästan obefintlig när det var som lägst nivåer under pandemin 2020. I takt med att turismen kommit i gång har den succesivt ökat. Under 2023 ökade andelen kryssning till 9 procent av alla personkm. Kryssningsandelen är däremot fortfarande lägre jämfört med innan pandemin, 2019, då den var runt 13 procent.

Överflygningar med passagerare

Överflygningar och transit påverkar klimat och miljö på svenskt territorium. Det kan därför vara intressant att studera deras omfattning. Om överflygningar i svenskt luftrum räknas in så ökar persontransportarbetet betydligt. Enligt EU:s statistikbyrå, Eurostat, är persontransportarbetet från överflygningar ungefär lika stort som persontransportarbetet från flygplan som startar och/eller landar på svenska flygplatser och uppgick till 8 600 miljoner personkm 2022 (2022 är senaste året som det finns tillgänglig statistik för överflygningar).

Liksom i övriga persontransportarbetet skedde en stor nedgång för överflygningar under pandemin 2020.

Godstransportarbetet minskade

Av godstransporternas totalt 98 170 miljoner tonkm år 2023 stod lastbilstrafiken för mer än hälften. Marknadsandelarna för de olika trafikslagen brukar vara relativt stabila mellan enskilda år. Lastbilarnas andel ökade något under 2021 på bekostnad av att sjöfartens andel minskade. Denna andel har bestått under 2022 men under 2023 har lastbilarna minskat mätt i tonkm vilket medfört att sjötrafiken stärkts något.

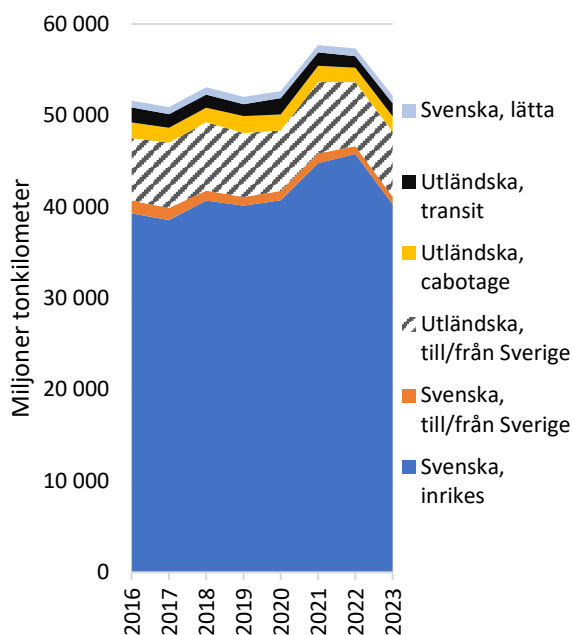
Dämpad efterfrågan på lastbilstransporter

Lastbilstransporterna på svenska vägar sjönk totalt sett under 2023 och uppgick preliminärt till 52 129 miljoner utförda tonkm, en minskning med 9 procent. Av samtliga lastbilstransporterna i Sverige

svarade inrikes transporter med svenskregistrerade tunga lastbilar ensam för 77 procent.

Resterande lastbilstrafik i Sverige utgörs av inrikes trafik med utlandsregistrerade tunga lastbilar och lätta lastbilar samt utrikes trafik (till/från Sverige³) med svenskregistrerade och utlandsregistrerade tunga lastbilar. De utlandsregistrerade lastbilarna är uppdelade på transporter till/från Sverige, cabotage⁴ i Sverige, samt transittrafik genom Sverige (Figur 5).

De utlandsregistrerade lastbilarna kör längre transporter än de svenskregistrerade tunga lastbilarna och har därför en högre andel av antalet tonkm jämfört med andelen lastad och lossad godsmängd i Sverige. I den gränsöverskridande lastbilstrafiken dominerar de utlandsregistrerade lastbilarna, vanligast är polska lastbilar, medan det är tvärtom för den inrikes lastbilstrafiken där de svenskregistrerade dominerar. I inrikes trafik har marknadsandelarna för de svenskregistrerade tunga lastbilarna varit relativt stabila och höga på 96–97 procent under senaste åren. I utrikestrafiken till och från Sverige har andelen för de tunga svenskregistrerade lastbilarna succesivt minskat från 21 procent 2012 till som lägst preliminärt 10 procent 2023.⁵

Figur 5. Lastbilarnas godstransportarbete uppdelat på svenskregistrerade och utlandsregistrerade lastbilar samt på typ av transport, 2016–2023.

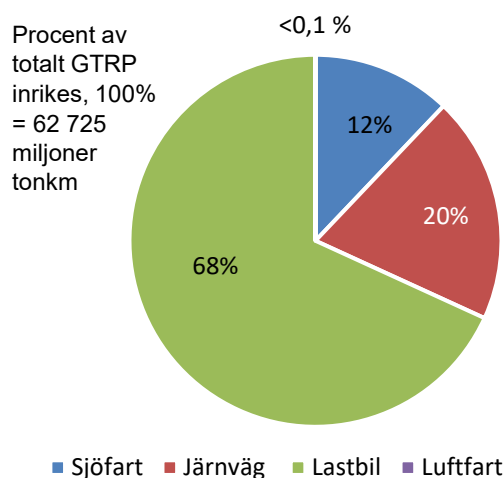
³ Tillkommer även transittrafik med utländska lastbilar som passerar Sverige utan att ha start -eller målpunkt här.

⁴ Utländska lastbilars trafik med både start och mål i Sverige.

⁵ Det råder stor spridning i olika länders metoder för att skatta sin lastbilstrafik och den olagliga trafiken har vi ingen information om. De skattade andelarna för utrikes lastbilar är troligtvis underskattningar eftersom inte alla länder rapporterar in data till undersökningarna.

Lätta lastbilar har ökat i antal över tid och är viktiga i den regionala och lokala servicetrafiken och för distribution av varor. Lätta lastbilar är många till antalet men eftersom de inte kör så långa sträckor och inte lastar så mycket på varje lastbil, är deras andel av transportarbetet liten. Under de senaste två åren har tillväxten i de lätta lastbilarna avtagit. Det var små förändringar i antalet körda kilometer under 2023. De lätta lastbilarna svarade under 2023 uppskattningsvis för runt 2 procent av det totala godstransportarbetet på svenska vägar.⁶

Om vi ser till hela marknaden för inrikes gods-transporter svarade inrikes lastbilstransporter för uppskattningsvis 68 procent av det totala inrikes godstransportarbetet (GTRP) 2023 (Figur 6).⁷ Inrikes godstransportarbete uppgick till 62 725 miljoner tonkm 2023.

Figur 6. Inrikes godstransportarbete (GTRP) i Sverige. År 2023, procent per trafikslag. Luffart syns knappt då andelen är låg (<0,1 %).

Godstransporterna på järnväg minskade

Järnvägen har under flera år svarat för runt 20 procent av det totala godstransportarbetet och utförde 19 718 miljoner tonkm under 2023. Totalt sett minskade godstransporterna på järnväg under året med 6 procent. Såväl inrikes som utrikes tonkm minskade jämfört med föregående år.

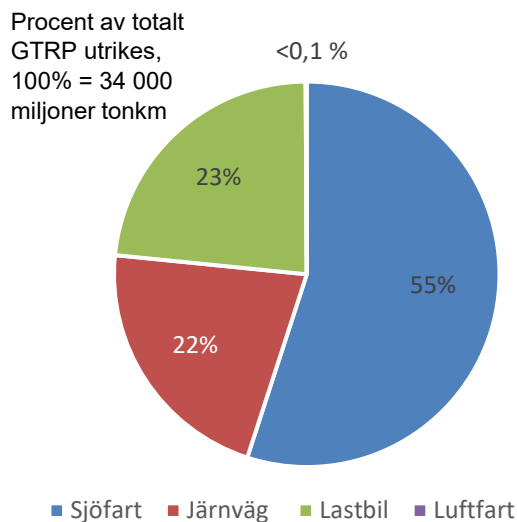
Sjöfarten – färre tonkm på svenskt vatten

Sjöfarten stod för 27 procent av totala tonkm i Sverige 2023. Antal tonkm minskade med 5 procent till drygt 26 miljarder tonkm jämfört med 2022.

⁶ Trafikanalys har här använt en uppskattning av transportarbetet baserat på trafikarbete och beläggingsgrader från jämförbara undersökningar. För mer information om de lätta lastbilarna hänvisas till en ny undersökning om de lätta lastbilarnas användning, [Lätta lastbilar \(trafa.se\)](#).

⁷ Vi antar här att de lätta lastbilarna endast kör i inrikes trafik.

Sjöfarten utgör klart störst andel av utrikes godstransportarbete, 55 procent 2023 (Figur 7). Utrikes godstransportarbete uppgick totalt till 34 000 miljoner tonkm 2023.

Figur 7. Utrikes godstransportarbete (GTRP) i Sverige. År 2023, procent per trafikslag. Luftfart syns knappt då andelen är alltför liten (0,1 %).

Av sjöfartens inrikes godstransportarbete var det 2 procent, eller 129 miljoner tonkm, som utgjordes av transporter inom de inre vattenvägarna⁸ under 2023. Merparten av godset utgjordes av jord, sten, grus och sand samt raffinerade petroleumprodukter.

Flyget – liten del i godstransportarbetet

Godstransporter med flyg som startar och landar på svenska flygplatser är volymmässigt obetydliga och får snarare ses som ett komplement när behov finns av snabba långväga transporter av tidskritiska och dyrare varor, t.ex. reservdelar till industrin, exotiska frukter, elektronik, medicin och mode. Flygets godstransportarbete fick ett uppsving under pandemin men minskade för andra året i rad, från 41 miljoner 2022 till 35 miljoner tonkm 2023. Siffran motsvarar alla kommersiell trafik med frakt och post på svenska trafikflygplatser, med antingen vanliga passagerarplan eller renodlade frakt- och postflyg.

Omfattande överflygningar och transit vid godstransporter

Om även överflygningar i svenskt luftrum och transit på sjövägar genom svensk exklusiv ekonomisk zon räknas ökar godstransportarbetet betydligt. Svensk exklusiv ekonomisk zon som Eurostat använder är något vidare än territorialvattengränsen som Trafikanalys använder sig för att beräkna transportarbete på svenskt vatten⁹. Enligt Eurostat har godstransportarbetet från överflygningar ökat från cirka 219 miljoner tonkm 2011 till 314 miljoner tonkm 2022. Det finns ännu inga siffror om hur det såg ut 2023. Godstransportarbetet från sjötransporter på svensk exklusiv ekonomisk zon har varit mer stabilt och varierar från 111 miljarder tonkm till 125 miljarder tonkm under perioden 2011–2021. Den senaste tillgängliga siffran för 2021 visade på 118 miljarder tonkm.

Mer information

Du hittar tabeller med tidsserier över transportarbetet samt en metod-PM här www.trafa.se/ovrig/transportarbete

Det finns också möjlighet att göra egna urval ur statistiken om transportarbete i vår statistikportal: www.trafa.se/ovrig/transportarbete/?cw=1

Kontakt:

Henrik Petterson
Telefon: 010-414 42 18
E-post: henrik.petterson@trafa.se

Björn Tano
Telefon: 010-414 42 28
E-post: bjorn.tano@trafa.se

⁸ Under 2022 har nya zoner för inre vattenvägar tillkommit utöver Väneren, Göta älv och Mälaren, som gör att mer trafik räknas in, vilket gör att statistiken inte är helt jämförbar med tidigare år. Det handlar om vissa rutter längs Västkusten och

i skärgården, ovanför Göteborg, samt längs Ostkusten och i skärgården från Forsmark ner till Ölands södra udde samt Vättern och Göta kanal som har tillkommit.

⁹ [Sveriges territorialhav och ekonomiska zon - Kustbevakningen](#)